

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Sotsiaalkindlustusamet
info@sotsiaalkindlustusamet.ee
Paldiski mnt 80
Tallinn
10617, Harju maakond
70001975

07.04.2026 nr 11.3-1/26/1606

FINANTSKORREKTSIOONI OTSUS

Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*) teeb finantskorrektsiooni otsuse **Sotsiaalkindlustusameti** (edaspidi *elluviija*) projektile nr 2021-2027.4.09.22-0001 „**Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus**“ (edaspidi *projekt*).

Finantskorrektsiooni põhjuseks on auditeeriva asutuse (projektaudit nr ESF-4/2025) olulised tähelepanekud seoses abikõlbmatute kuludega:

- 1) projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud ühe isiku puhkusetasu, mis käesoleva projekti raames on abikõlbmatu;
- 2) projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud teenuseid, mida sihtrühma kuulunud isik ei tohtinud samaaegselt riiklikus süsteemis osaledes saada.

Rakendusüksus otsustab:

1. lugeda projekti „Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus“ raames **abikõlbmatuks kuluks 12 094,86 eurot**, millest toetus moodustab 100%;
2. teha rakendusasutusele ettepanek **vähendada eelarvet** projekti tegevuses 3. „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi katsetamine“ **summas 10 830 eurot**, tegevuses 5 „Otsene personalikulu“ **summas 1 099,88 eurot** ja tegevuses 6 „Ühtse määra alusel kulu (Otsene personalikulu 15%) **summas 164,98 eurot**.

Otsus koosneb järgmistest osadest: [õiguslikud alused](#), [asjaolud ja selgitused](#), [finantskorrektsiooni põhjendused](#), [rikkumise summa ja eelarve vähendamine](#), [ärakuulamine](#), [vaidlustamine](#).

ÕIGUSLIKUD ALUSED

- Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 28 ja § 29 lg 1;
- Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ÜM2022*) § 15 lg 1 p 1 ja lg 2, § 16 lg 1 p 2, § 21 lg 1 ja 3, 34 lg 1 p 1, § 35 lg 5, § 37 lg 3 ja 4;

- sotsiaalministri 18.09.2022 käskkiri nr 118 „Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus“ (edaspidi **TAT**) punktid 5.1, 5.2 ja 5.3.

ASJAOLUD JA SELGITUSED

1. Auditeeriv asutus viis läbi perioodil 09.09.2025 - 06.02.2026 projektauditi, mille raames hinnati toetuse saajale 05.12.2024 tehtud makset (SFOS maksekorraldus nr PO35133) ja selle aluseks olevaid kuludokumente.

2. Auditi käigus tuvastati järgmised tähelepanekud:

- 1) projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud ühe isiku puhkusetasu, mis käesoleva projekti raames on abikõlbmatu;
- 2) projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud teenuseid, mida sihtrühma kuulunud isik ei tohtinud samaaegselt riiklikus süsteemis osaledes saada.

2.1. Projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud ühe isiku puhkusetasu, mis käesoleva projekti raames on abikõlbmatu

2.1.1. Kulurea nr 1883 kontrollimisel tuvastati, et isik K.S töötas projekti heaks kuni 15.09.2024 (k.a). Oktoobris 2024 puhkas K.S perioodil 21.10-24.10.2024 kokku 4 päeva, mille eest on elluviija abikõlblikuna esitanud puhkusetasu koos riiklike tööjõu maksudega kokku summas 497,09 eurot.

2.1.2. Auditi käigus küsitud info täpsustamiseks viis elluviija läbi töötaja K.S puhkuseinventuuri, millest selgus, et projektis on K.S puhkusetasu kajastatud abikõlblikuna 9,38 päeva ulatuses rohkem, kui see oli põhjendatud, kokku summas 1 099,88 eurot.

2.1.3. Lisaks, on sellelt puhkusetasult arvestatud projekti kaudseid kulusid ühtse määra alusel kokku 164,98 eurot, mis on samuti eelnevast tulenevalt abikõlbmatu.

2.1.4. Elluviija selgitas, et tegemist oli tehnilise arvestusliku veaga, mis ei olnud tahtlik.

2.1.5. Auditi käigus esitatud info alusel algatas elluviija täiendava sisekontrolli (puhkuseinventuuri). Pärast vea tuvastamist rakendas elluviija järgmised samme:

- viis läbi inventuuri ning määrati abikõlbmatu summa täpne ulatus;
- esitas 19.12.2025 rakendusüksusele taotluse abikõlbmatu summa vabatahtlikuks tagastamiseks;
- rakendusüksus kiitis taotluse heaks 22.12.2025 ning elluviija teostas tagasimakse samal kuupäeval;
- täiendas sisekontrolli protseduure tagamaks, et puhkusetasud kajastatakse edaspidi üksnes proportsionaalselt projektiga seotud tööajale.

2.1.6. Elluviija leidis, et vabatahtliku tagastuse eeldused olid tagastuste juhendi järgi täidetud, st kohe, kui audiitor juhtis tähelepanu veale, teavitas elluviija rakendusüksust omal initsiatiivil ja tagastus tehti auditi käigus viivitamata. Elluviija lisas, et rakendatud on täiendavaid meetmeid, et välistada sarnaste vigade kordumine ning tagada kulude täielik vastavus kehtivatele nõuetele.

2.1.7. Rakendusüksus kontrollis peale auditi lõpparuande kinnitamist auditis välja toodud asjaolusid ning leiab, et projektis on kajastatud mitteabikõlblike kulusid summa 1099,88 eurot, kuivõrd projektis on kajastatud K.S puhkusetasu, mis ei ole projektiga seotud.

2.2. Projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud teenuseid, mida sihtrühma kuulunud isik ei tohtinud samaaegselt riiklikus süsteemis osaledes saada.

2.2.1. TAT punkti 5.3 järgi on abikõlblikud otsesed tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud. TAT punkti 2.2 järgi on projekti üheks tegevuseks integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste (edaspidi *ISTE*) süsteemi katsetamine, mille käigus pidid kohalikud omavalitsused pakkuma kõnealuse mudeli alusel sihtrühmale toetatud teenuseid (hoolekandeteenuseid). Projektis osalevad KOV-id leidis elluviija konkursi korras.

2.2.2. Elluviija läbiviidud konkursi Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 22.09.2022 käskkiri nr 31 lisa 4 (edaspidi *käskkirja lisa 4*) sisaldas teenusmudeli katsetamise kirjeldust. Kirjelduse punktis 2.4 on reguleeritud, et katsetamisel ei saa osaleda sihtrühma kuuluv abivajaja, kes saab samaaegselt erihoolekande või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuseid praeguses riiklikus süsteemis (küll tohib abivajaja liikuda ühest süsteemist teise, st olla teenusmudeli tegevustesse sisenemise hetkel erihoolekande-teenustel).

2.2.3. Dubleerivate teenuste saamise välistamiseks kontrollis elluviija seisuga 01.07.2025 kvartaalse masspäringuga kõiki *ISTE* mudeli katsetamisel osalenud isikuid ning tuvastas, et Kohtla-Järve Linnavalitsuse poolt on projekti kaasatud inimene, kes on saanud teenuseid nii projektist kui ka riiklikult rahastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni raames. Seega tulenevalt *ISTE* teenusmudeli katsetamise tingimustest on selle isiku kulud perioodil 2023-2024 abikõlbmatud.

2.2.4. Elluviija selgitas, et seisuga 01.07.2025 tehtud päring hõlmas *ISTE* projektis abi saavate inimeste teenuste kattuvuse kontrolli riiklikult rahastatud erihoolekandeteenuse (edaspidi *EHT*) ja perioodi jaanuar-aprill 2025 sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse (edaspidi *SRT*) osas. Kui *EHT* teenuse kontrolli tehti juba ka varasemalt, siis *SRT* osas hakati kontrolli tegema alates 01.07.2025. Seega ei hõlmanud päring *SRT* osas enne 01.01.2025 projektist väljunud inimeste kontrolli.

2.2.5. Elluviija nõustus auditi järeldusega, et *ISTE* teenusmudeli katsetamisel ei ole lubatud samaaegselt saada riiklikult rahastatud erihoolekandeteenuseid või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust. Seda tulenevalt teenusmudeli kirjelduse punktist 2.4 (Sotsiaalkindlustusameti käskkiri nr 31, 22.09.2022), TAT punktidest ja topelt rahastamise keelust, mis tuleneb ühendmäärusest.

2.2.6. Elluviija esitas 12.11.2025 rakendusüksusele taotluse toetuse vabatahtlikuks tagastamiseks, mis rahuldati 14.11.2025. Elluviija maksis abikõlbmatu toetuse tagasi 17.11.2025.

2.2.7. Peale auditi lõpparuande kinnitamist kontrollis rakendusüksus auditis välja toodud asjaolusid antud rikkumise osas ning leiab, et projekti abikõlblike kulude hulka on arvestatud teenuseid, mida sihtrühma kuulunud isik ei tohtinud samaaegselt riiklikust süsteemis osaledes saada.

2.2.8. Elluviija esitas 27.02.2026 rakendusüksusele täiendavad selgitused, mis peamiselt kordavad auditeerivale asutusele antud selgitusi. Elluviija mainib, et 2025. aasta juulis koostas *ISTE* meeskond memo juhtumi kohta ning selles sisalduv vabatahtliku tagastamise ettepanek kooskõlastati elluviija siseselt augusti lõpuks.

FINANTSKORREKTSIOONI PÕHJENDUSED

3. TAT punkti 5.1 alusel lähtutakse abikõlblike kulude kindlaks määramisel ÜM2022 §-dest 15-17 ja 21. ÜM2022 § 16 lg 1 punkti 2 alusel on puhkusetasu abikõlblik vastavalt seaduses sätestatule.

4. Korraldusasutuse juhendi „Juhend toetuse taotlejale ja saajale (ÜKP fondid 2021-2027)“ peatükis 2.6.1.1 täpsustatakse, et puhkusetasu on abikõlblik proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga.
5. TAT punkti 5.2 järgi hüvitatakse kaudseid kulusid ainult ühtse määra alusel, mis on 15% TAT otsestest personalikuludest.
6. Tulenevalt asjaolust, et puhkusetasu tuleb projektis abikõlblikuks lugeda proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga on otsuse punktis 2.1 kirjeldatud juhtumi puhul K.S puhkusetasu summas 1 099,88 eurot ja sellelt arvestatud ühtse määra summa kokku 164,98 eurot abikõlbmatu.
7. ÜM2022 § 34 lg 3 punkti 2 järgi ei tehta finantskorrektsiooni otsust, kui toetuse saaja avastas ja teavitas rakendusüksust esimesel võimalusel kirjalikult või e-toetuse keskkonna kaudu, et talle on hüvitatud abikõlbmatu kulu, ning tagastas toetuse kümne tööpäeva jooksul rakendusüksuse kirjalikult või e-toetuse keskkonna kaudu edastatud toetuse tagastamise nõusoleku saamisest arvates.
8. Tagastuste juhendi (kinnitatud septembris 2023) punktis 1.2.1. on sätestatud, et rakendusüksus võib vabatahtlikku tagastamist kaalutlusõiguse alusel toetuse saajale võimaldada, kui üheaegselt on täidetud kõik allpool nimetatud kriteeriumid:
 - toetuse saaja ise avastas vea;
 - toetuse saaja teavitas sellest omaalgatuslikult RÜ-d (rakendusüksus) esimesel võimalusel;
 - toetuse saaja on valmis toetuse tagastama 10 tööpäeva jooksul alates otsustajalt nõusoleku saamisest.
9. Eelnimetatud juhendi punktis on täiendavalt märgitud, et kui toetuse saajat **on teavitatud eelseisvast kontrollist (nt audit, kohapealne kontroll vm kontroll)**, siis alates kontrolli toimumisest teadasaamisest ei saa vabatahtlikku tagastust teha (välja arvatud nende kulude osas, mis hüvitatakse rakendusüksuse poolt toetuse saajale auditi või paikvaatluse toimumise ajal). Eelduslikult ei ole sellistel juhtudel tegemist vabatahtliku teavitamisega, kuivõrd sundolukorraga ja sooviga ennetada rakendusüksuse või auditeeriva asutuse järgmist sammu finantskorrektsiooni otsuse vormistamise kujul.
10. Elluviijat on projektiauditist teavitatud 09.09.2025 kirjaga nr 10-5/3963-1, milles antakse teada, et auditiga hinnatakse elluviijale 05.12.2024 tehtud makset (SFOS-i maksekorraldus nr PO35133) ja selle aluseks olevaid kuludokumente.
11. Kuludokument (edaspidi *KD*) nr 1883 (auditeeritud kulu) on seotud maksekorraldusega nr PO35133. Antud juhul viis elluviija puhkuseinventuuri läbi peale audiitori poolt auditi toimingute käigus tehtud tähelepanekut. Seega, kui elluviija ei oleks saanud auditeerivalt asutuselt infot eelmainitud kulureaga seotud probleemidest, ei oleks elluviija *KD*-de nr 1883 ja 1793 kohta vabatahtlikku tagastust rakendusüksusele teinud. Seetõttu ei olnud tegemist elluviija avastusega, vaid auditi käigus leitud veaga, mida tuleb käsitleda kui auditi käigus tuvastatud viga. Sellest tulenevalt ei ole täidetud finantskorrektsiooni tegemata jätmise tingimus, mille kohaselt peab vea avastama elluviija ise. Samuti puudus alus vabatahtlikuks tagastuseks.
12. TAT-i punkti 5.3 järgi on abikõlblikud otsesed tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud.
13. TAT-i punkti 2.2 järgi on projekti üheks tegevuseks integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste (edaspidi *ISTE*) süsteemi katsetamine, mille käigus pidid kohalikud omavalitsused pakkuma kõnealuse mudeli alusel sihtrühmale toetatud teenuseid (hoolekandeteenuseid).

14. Sotsiaalkindlustusameti peadirektori käskkirja lisa 4 punktis 2.4 on reguleeritud, et katsetamisel ei saa osaleda sihtrühma kuuluv abivajaja, kes saab samaaegselt erihoolekande või sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuseid praeguses riiklikus süsteemis (küll tohib abivajaja liikuda ühest süsteemist teise, st olla teenusmudeli tegevustesse sisenemise hetkel erihoolekandeteenustel).

15. Elluviija selgitas oma 27.02.2026 vastuses rakendusüksusele, et kontrollis dubleerivate teenuste saamist 01.07.2025 kvartaalse masspäringuga kõiki ISTE mudeli katsetamisel osalenud isikuid ja tuvastas, et Kohtla-Järve Linnavalitsuse poolt on projekti kaasatud inimene, kes on saanud teenuseid nii auditeeritava projekti kui ka riiklikult rahastatud sotsiaalse rehabilitatsiooni raames. 2025. aasta juulis koostati juhtumi kohta memo, mille kohta vabatahtliku tagastamise ettepanek kooskõlastati elluviija (SKA) siseselt augustis. Sellest rakendusüksust ei teavitatud.

16. Elluviija esitas vabatahtliku tagastuse soovi rakendusüksusele alles 12.11.2025, s.o peale auditeeriva asutuse teavitust (09.09.2025) projektiauditi raames elluviijale 05.12.2024 tehtud makse (SFOS-i maksekorraldus nr PO35133) hindamisest, kuhu kuulus otsuse punktis 2.2 kirjeldatud juhtumiga seotud kuludokument nr 1916.

17. Seega jääb arusaamatuks, miks ei esitanud elluviija vabatahtlikku tagastust rakendusüksusele esimesel võimalusel, kui rikkumine tuvastati ja saadi kooskõlastus vabatahtlikuks tagastuseks. Vabatahtliku tagastamisega oodati ca 2 kuud peale auditi läbiviimise teavitamisest.

18. Lähtuvalt eelpool toodust leiab rakendusüksus, et olenemata asjaolust, et elluviija võis selle vea küll varasemalt ise tuvastada, kuid elluviija ei teavitanud sellest esimesel võimalusel, vaid alles audiitori tähelepaneku peale. Seega ei ole täidetud finantskorrektsiooni tegemata jätmise tingimus, mille kohaselt pidi elluviija rakendusüksust teavitama esimesel võimalusel.

RIKKUMISE SUMMA JA EELARVE VÄHENDAMINE

19. ÜM2022 § 34 lg 1 punkti 1 kohaselt teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse, kui kulu ei ole abikõlblik.

20. ÜM2022 § 35 lg 5 järgi ühtse määra alusel kulude hüvitamise korral kohaldatakse finantskorrektsiooni nii kuludele, millelt arvestatakse ühtset määra, kui ka ühtse määra alusel arvestatud kuludele.

21. Elluviija on otsuse punktis 2.1. kirjeldatud juhtumi kulused kajastanud tegevuses 5 „Otsene personalikulu“ summas 3 357,95 eurot ja sellelt on arvestatud projekti kaudseid kuluseid ühtse määra alusel (tegevus 6. „Ühtse määra alusel kulu (Otsene personalikulu 15%)“) kokku summas 503,69 eurot, millest abikõlbmatu vastavalt 1 099,88 eurot ja 164,98 eurot (vt täpsemalt koondtabelist 1), millest toetus moodustab 100%.

Koondtabel 1:

KD tunnus	Abikõlblik summa	Abikõlblik kaudne kulu	Abikõlbmatu summa	Abikõlbmatu kaudne kulu
1793	2 860,86	429,13	602,79	90,42
1883	497,09	74,56	497,09	74,56
KOKKU	3 357,95	503,69	1 099,88	164,98

22. Elluviija on otsuse punktis 2.2. kajastatud juhtumi kulused esitanud tegevuses 3. „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi katsetamine“ summas 215 958,55 eurot, millest abikõlbmatu 10 830 eurot (vt täpsemalt koondtabelist 2), millest toetus moodustab 100%.

Koondtabel 2:

KD tunnus	Abikõlblik summa	Abikõlbmatu summa	KD tunnus	Abikõlblik summa	Abikõlbmatu summa
1354	11 875,45	730,00	1916	13 795,45	300,00
1423	11 115,45	615,00	1958	13 075,45	762,50
1516	11 417,95	982,50	2004	12 327,95	762,50
1566	11 692,95	852,50	2066	8 885,45	260,00
1620	10 137,95	625,00	2103	10 005,45	365,00
1714	13 457,95	737,50	2143	10 502,95	572,50
1752	9 840,45	470,00	2209	10 390,45	437,50
2012	12 957,95	615,00	2249	9 435,45	360,00
1829	12 710,45	542,50	2282	10 207,95	110,00
1873	12 125,45	730,00	KOKKU	215 958,55	10 830,00

23. Elluviija esitas 12.11. ja 19.12.2025 eelnimetatud abikõlbmatute summade tagasi maksmiseks vabatahtliku tagastuse taotluse. Rakendusüksus on mõlemad taotlused aktsepteerinud vastavalt 14.11. ja 22.12.2025 ning elluviija teostas abikõlbmatute summade tagasimaksed 17.11. ja 22.12.2025. Seega ei nõua rakendusüksus finantskorrektsiooni otsusega tagasi juba elluviija poolt tagastatud summasid, küll aga vähendab rikkumisega seotud projekti tegevuste eelarvet.

24. ÜM2022 § 37 lõike 3 kohaselt vähendatakse finantskorrektsiooni otsuse tegemisel toetust ning omafinantseeringut vastavalt makse tegemise ajal kehtivale toetuse proportsioonile.

25. ÜM2022 § 37 lõike 4 alusel vähendab rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse alusel toetuse andmise tingimuste käskkirjaga kinnitatud abikõlblike kulude eelarvet.

ÄRAKUULAMINE

26. Finantskorrektsiooni otsuse eelnõu saadeti 18.03.2026 elluviijale tutvumiseks (ÜSS2021_2027 § 13 lg 2 p 3) vastulause esitamise tähtajaga 01.04.2026.

27. Toetuse saaja teavitas 01.04.2026 vastuskirjaga rakendusüksust, et Sotsiaalkindlustusametil ei ole esitatud eelnõu osas vastuväiteid, aga lisas, et tegemist ei ole olnud süsteemsete rikkumistega, vaid üksikjuhtumitega, mis tuvastati ning lahendati sisekontrolli meetmete abil. Samuti peab oluliseks märkida, et vigade avastamisel ja tuvastamisel on võimalik teha vajalikke korrektsioone, mistõttu ei tohiks kujuneda olukord, kus sisekontrolli tulemusel avastatud ja heas usus parandatud puuduste tuvastamine toob kaasa sanktsioneeriva lähenemise.

28. Rakendusüksus pöörab toetuse saaja tähelepanu ühendmääruse § 34 lõikele 3, kus on sätestatud juhud, millal finantskorrektsiooni otsust ei tehta. Seega, kui toetuse saaja täidab antud tingimusi, siis ei tee rakendusüksus finantskorrektsiooni otsust. Käesoleval juhul ei olnud aga ühendmääruse § 34 lg 3 punktis 2 sätestatud tingimused täidetud (täpsemad asjaolud on välja toodud käesoleva otsuse finantskorrektsiooni põhjendustes), mistõttu tegi rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse.

VAIDLUSTAMINE

29. Otsuse peale on õigus esitada vaie rakendusüksusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil isik sai või oleks pidanud otsusest teada saama (ÜSS2021_2027 § 31 lg 1, § 32 lg 3 ja haldusmenetluse seaduse § 75).

(allkirjastatud digitaalselt)

Marge Kõiva
elukestva õppe ja IT-arenduse talituse juhataja
toetuste rakendamise osakonna juhataja ülesannetes

Koostaja: Kairi Puur
506 6131
Kairi.Puur@rtk.ee